

KLIINISEN VIROLOGIAN TUTKIMUSRAHASTO

Virusopin professori Pekka Halonen kehitti laitoksestaan kansainvälisen

Kliinisen virologian tutkimusrahasto perustuu professori emeritus Pekka Halosen (11.9.1927–19.2.2001) Turun Yliopistosäätiölle vuonna 2000 tekemään lahjoitukseen. Rahaston tuotolla tuetaan Turun yliopistossa tehtävää virusopin alan, erityisesti kliinisen virologian, tutkimustyötä jakamalla apurahoja tutkimustyöhön sekä kongressi- ja tutkimusmatkojen tekemiseen.

Pekka Eljas Halonen syntyi Helsingissä pääjohtaja Auno Lyytos Halosen ja Lea Raakel Margit o.s. Höglundin perheeseen. Sukujuuret ulottuivat Tornionjokilaaksoon ja Sodankylään. Koulupoikana Pekka Halonen toimi Helsingin ilmavalvonnassa. Hän pääsi ylioppilaaksi Helsingin V yhteiskoulusta 1946 ja aloitti lääketieteen opinnot Helsingin yliopistossa. Hän valmistui lääketieteen lisensiaatiksi 1953 ja lääketieteen ja kirurgian tohtoriksi kahta vuotta myöhemmin virologian alalta. Hänen yliopistouransa alkoi Helsingin yliopiston serobakteriologian laitoksen assistenttina 1954. Hän jatkoi opintojaan National Institute of Allergy and Infectious Diseases laitoksessa Bethesdassa Yhdysvalloissa, minkä jälkeen hän työskenteli Helsingin yliopiston virusopin assistenttina ja dosenttina 1958–1962.

Pekka Halonen aloitti vuonna 1961 Turun yliopiston virusopin vt. apulaisprofessorina ja toimi virusopin professorina 1963–1991. Hänen aikanaan parin kolmen ihmisen laitoksesta kasvoi yli 50-henkinen kansainvälisesti tunnettu tutkimuslaitos. Halosen kiinnostus kohdistui virusdiagnostisten menetelmien kehittämiseen, keskushermoston hitaiden virusinfektioiden tutkimiseen ja virustautien vasta-aineiden muodostukseen. Turun yliopiston virusopin laitos laskettiin aikanaan yleisesti viiden maailman parhaan joukkoon, ja siellä vieraili tutkijoita eri maista perehtymässä turkulaisiin menetelmiin. Halonen toimi vierailevana tutkijana useissa ulkomaisissa tutkimuslaitoksissa, muun muassa Uppsalan yliopistossa ja erityisesti Centers for Disease Controlissa (CDC) Atlantassa Yhdysvalloissa. Hänen myötävaikutuksellaan CDC:stä tuli monelle turkulaiselle virologille väitöskirjan jälkeinen tutkimuslaitos.

Pekka Halonen toimi asiantuntijana kotimaisen lääketieteellisuuden parissa ja julkaisi runsaasti tutkimuksia. Hänen uralleen mahtuu parin vuosikymmenen projekti, Mikroinstituutin aikaansaaminen. Myös BioCityn, 1990-luvun alussa valmistuneen bioalan keskuksen, toteuttamisessa hänellä oli merkittävä rooli. Hän sai monia

Professori Pekka Halonen. Turun yliopiston arkisto.

merkittäviä kansallisia ja kansainvälisiä tunnustuksia, kuten Yhdysvaltojen Public Health Superior Work Performance palkinnon. Viimeisinä virkavuosinaan hän toimi aktiivisesti Turun yliopiston lääketieteellisen tiedekunnan dekaanina.

Kollegoidensa arvostama Pekka Halonen loi tunnetuksi tulleen ”virusopin hengen”, joka oli kuuluisa koko Turun yliopistossa. Se vahvistui monilla yhteisillä retkillä kotimaisiin ja eurooppalaisiin tutkimuslaitoksiin tai Lapin maisemiin.

Pekka Halonen avioitui lääkintävoimistelija Eeva-Liisa o.s. Tuukkasen kanssa 1951, ja heille syntyi viisi lasta: Jukka-Pekka, Kari, Anneli, Matti ja Eeva. Halosen erityisiä harrastuksia olivat joka-aamuinen kilometrin uinti, tennis ja kalastusmatkat Lappiin.

Osuuskunta Sigillum / Heli Teittinen

Turun Yliopistosäätiö

Turun Yliopistosäätiön tarkoitus on edistää ja tukea Turun yliopiston toimintaa. Säätiön tärkein toimintamuoto on sen yleis- ja nimikkorahastot, joiden tuotosta säätiö jakaa apurahoja. Rahastojen yhteenlaskettu koko on noin 50 miljoonaa euroa.